

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou F., G., IČO: X., proti povinnej **I.**, bývajúcej v D., **pre vymoženie 571,59 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 18 Er 330/2005, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 27. marca 2013 sp. zn. 2 CoE 209/2012, takto

r o z h o d o l :

Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.

Dovolanie oprávnenej **o d m i e t a**.

Odvolacie konanie **z a s t a v u j e**.

Povinnej náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Súdna exekútorka JUDr. M. (ďalej len „súdna exekútorka“) žiadosťou doručenou Okresnému súde Žilina 29. marca 2005 požiadala o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie [§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“)] na základe exekučného titulu – notárskej zápisnice spísanej v Bratislave 17. novembra 2004 notárkou JUDr. J., uloženej v Zbierke listín pod číslom N.. Okresný súd Žilina (ďalej len „exekučný súd“) poverením z 13. apríla 2005 poveril súdnu exekútorku vykonaním exekúcie na základe uvedeného exekučného titulu.

Exekučný súd následne uznesením z 1. augusta 2012, č.k. 18Er 330/2005-13, vyhlásil exekúciu za neprípustnú a v celom rozsahu ju zastavil a návrh oprávnenej na zmenu súdnej exekútorky zamietol. Rozhodnutie o trovách exekúcie si vyhradil na samostatné uznesenie.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že zo zmluvy o úvere číslo X. z 25. júna 2004, ktorá bola uzavretá medzi oprávnenu a povinnou, zistil, že povinná v úverovej zmluve splnomocnila advokáta Mgr. T. na spísanie vyššie uvedenej notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t.j. aby v mene povinnej uznal jej záväzok z úveru tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre súdny výkon rozhodnutia podľa § 274 písm. e/ O.s.p., resp. podľa § 41 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok). Exekučný súd dospel k záveru, že predmetná notárska zápisnica nie je spôsobilým exekučným titulom, nakoľko neobsahuje formálne náležitosti v zmysle § 41 ods. 2 veta druhá Exekučného poriadku. Zdôraznil, že v tomto prípade sa jednalo o zmluvné zastúpenie, že v zmluvnom zastúpení rozlišujeme existenciu zmluvy, ktorou sa zakladá právny vzťah zastúpenia (dohoda o plnomocenstve), z ktorej vyplývajú vzájomné práva a povinnosti medzi zástupcom a zastúpeným a plnomocenstvom, ktoré je jednostranným právnym úkonom osvedčujúcim existenciu právneho vzťahu zastúpenia. Exekučný súd mal preukázané, že v tejto veci bolo plnomocenstvo spísané priamo v zmluve o úvere bez ďalšej prezentácie prípadného zmluvného vzťahu uzavretého medzi advokátom a povinnou. V konaní tak nebolo preukázané, že dohoda o plnomocenstve ako dvojstranný právny úkon bola platne uzavretá. Pri hodnotení plnej moci ďalej poukázal na to, že plná moc bola formulovaná veľmi všeobecne a široko, čím splnomocnencovi Mgr. T. dávala veľmi široký priestor na konanie v mene povinnej, čo vyvolávalo pochybnosti o skutočnom rozsahu oprávnenia Mgr. T.. Práve obsahová neurčitosť splnomocnenia tak v konečnom dôsledku spôsobila jeho neplatnosť, keďže aj splnomocnenie ako právny úkon musí byť dostatočne určité. Exekučný súd tiež poukázal na to, že splnomocnený zástupca Mgr. T. uznával pred notárom záväzok, ktorého výšku v čase udelenia plnej moci nebolo možné predpokladať, čím došlo k odňatiu práva povinnej namietat' výšku „uznaného“ dlhu v čase jeho uznania. Okrem toho splnomocnený zástupca Mgr. T. v notárskej zápisnici za povinnú určil lehotu, v ktorej má povinná uhradiť záväzok, hoci takéto oprávnenie mu z udeleného splnomocnenia priamo nevyplývalo, čím povinnú zaviazal k povinnosti a lehote, o ktorej povinná ani nemohla mať vedomosť. Ďalšou právne významnou skutočnosťou spôsobujúcou neplatnosť právneho úkonu bol nedostatok slobody vôle, keď zmluvná voľnosť povinnej pri výbere zástupcu bola podstatným spôsobom

obmedzená, keďže splnomocnenie pre Mgr. T. nebolo individuálne dohodnuté, ale bolo súčasťou vopred pripraveného formulára, kde povinná nemala možnosť ovplyvniť výber splnomocnenca. Zo skutočnosti, že meno Mgr. T. ako zástupcu dlžníka (povinného) bolo priamo zakomponované do predtlaču, je podľa názoru exekučného súdu zrejmé, že menovaný advokát bol vybraný priamo veriteľom – oprávnenou, čo nasvedčuje záveru, že Mgr. T. bude hájiť predovšetkým záujmy subjektu, ktorý ho vybral (oprávnenej). Tým sa podľa exekučného súdu dostalo predmetné splnomocnenie do rozporu s ust. § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého splnomocnencom nemôže byť ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami zastúpeného. Na základe vyššie uvedených skutočností exekučný súd vyhodnotil predmetné splnomocnenie ako absolútne neplatný právny úkon a notársku zápisnicu spísanú na základe tohto neplatného splnomocnenia ako nulitný právny akt (paakt), ktorý nie je spôsobilým exekučným titulom. Z týchto dôvodov preto exekučný súd s použitím § 57 ods. 1 písm. g/ a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju. Zamietnutie návrhu na zmenu súdnej exekútorky odôvodnil tým, že návrh je bezpredmetný, keďže došlo k zastaveniu exekúcie.

Toto uznesenie exekučného súdu napadla oprávnená odvolaním, v ktorom zároveň navrhla konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. prerušiť a na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložiť Súdnemu dvoru Európske únie prejudiciálne otázky v znení, ktoré podrobne rozpísala.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací uznesením z 27. marca 2013, sp. zn. 2 CoE 209/2012, napadnuté uznesenie exekučného súdu vo výroku, ktorým vyhlásil exekúciu za neprípustnú a v celom rozsahu ju zastavil, potvrdil. Vo výroku, odvolaním nenapadnutom, ponechal uznesenie exekučného súdu, nedotknuté. Návrh oprávnenej na prerušenie konania zamietol a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie oprávnenej nie je dôvodné. Odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v písomnom vyhotovení napadnutého uznesenia a v podstatných bodoch na tieto dôvody odkázal. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia uviedol, že práve súhlas povinnej s vykonateľnosťou notárskej zápisnice je jej podstatnou náležitosťou, že práve tento prejav vôle dlžníka robí z notárskej zápisnice verejnú listinu, ktorá je spôsobilá na nútený výkon

povinnosti uvedenej v jej obsahu. Uvedeným prejavom vôle povinnej sa zavŕši vznik exekučného titulu, ktorým je inak len rozhodnutie príslušného štátneho orgánu. Inými slovami, výlučne v dôsledku tohto právneho úkonu povinnej, ktorý musí byť urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne a ktorý je vzhľadom na svoj cieľový účel procesnej povahy, sa z notárskej zápisnice stáva exekučný titul, ktorému zákon priznáva rovnaké právne účinky, aké priznáva vykonateľnému rozhodnutiu súdu. Po zistení, že pri spisovaní notárskej zápisnice nebola prítomná povinná a prehlásenie o uznaní právneho záväzku a súhlas s vykonateľnosťou tejto zápisnice urobil niekto iný, bol exekučný súd povinný skúmať platnosť tohto právneho úkonu a v tejto súvislosti preto neprekročil svoju právomoc, ako to namietala oprávnená. Bolo správne, že sa exekučný súd dôsledne zaoberal existenciou riadneho plnomocenstva zo strany povinnej pre túto osobu. Na základe platnej právnej úpravy (§ 22, § 23, § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka) aj odvolací súd dospel k záveru o neexistencii všetkých podstatných náležitosti právneho úkonu (dohody o plnomocenstve - splnomocnení, ktoré povinná udelila Mgr. T.) determinujúcich jeho platnosť, v dôsledku čoho je nutné tento právny úkon považovať za absolútne neplatný. Na absolútnu neplatnosť právneho úkonu je súd povinný prihliadať ex offio (t.j. aj bez námietky). Za vecne správny označil odvolací súd záver o neakceptovateľnej kolízii záujmov Mgr. K. pri zastupovaní povinnej v procese spisania notárskej zápisnice - exekučného titulu, keďže je nepochybné, že pri spísaní zápisnice, resp. v štádiu bezprostredne pred prikročením k tomuto úkonu, bol Mgr. K. v kontakte výlučne s oprávneným. Stav, kedy zástupca koná v mene povinnej, ale pri úkone komunikuje výhradne s oprávneným, nie je prípustné posúdiť inak, ako kolíziu na strane zástupcu, ktorá vo svojom dôsledku vylučuje platnosť takéhoto právneho úkonu. Na uvedenom závere nič nemení fakt, že na dotknutom spôsobe "zastupovania" sa dohodli - v rámci všeobecných podmienok poskytnutia úveru veriteľ (oprávnený) a dlžník (povinná). Týmto dojednaním sa jednak obchádzajú kogentné ustanovenia, týkajúce sa zákazu zastupovania dvoch strán, ktorých záujmy navzájom kolidujú (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 18 ods. 1 a § 21 písm. a/ zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii) a jednak sa dlžník v podstate vopred vzdáva svojich práv. Na záver odvolací súd uviedol, že exekučný súd je ex offio povinný v priebehu celého exekučného konania skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný a spôsobilý exekučný titul. Ak neexistuje notárska zápisnica, ktorá je spôsobilá byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia

je neprípustná, čo je dôvodom na jej zastavenie. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností odvolací súd s použitím § 219 ods. 1 O.s.p. napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

Návrh oprávnenej na prerušenie konania (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) s požiadavkou, aby Súdnemu dvoru Európskej únie boli predložené prejudiciálne otázky v znení špecifikovanom v návrhu, odvolací súd zamietol s odôvodnením, že právny priestor na súdnu kontrolu v časti o zastupovaní podľa inštitútu neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka) nevznikol, lebo nespôsobilosť notárskej zápisnice ako exekučného titulu bola vyvodená výlučne z ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 22 ods. 2, § 39 Občianskeho zákonníka).

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu do výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Podľa jej názoru napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.), spočíva na zlej interpretácii § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a je nepreskúmateľné. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Proti tomuto istému uzneseniu do výroku, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie exekučného súdu, podala oprávnená dovolanie (doplnené podaním datovaným 16. júla 2013, doručeným dovolaciemu súdu 9. augusta 2013). Navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie exekučného súdu zrušil a vec vrátil exekučnému súdu na ďalšie konanie; uplatnila si aj náhradu trov dovolacieho konania. Navrhla tiež odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia a konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní. Dôvodila tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., keď súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (§ 237 písm. a/ O.s.p.), v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), súd jej svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), keď nevytýčil pojednávanie, hoci tak bol povinný urobiť podľa § 57 ods. 5 Exekučného poriadku v znení účinnom od 9. augusta 2012. Ďalej uviedla, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), keď súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal

náležite dokazovanie a tiež aj to, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Svoju argumentáciu podrobne a rozsiahlo v dovolaní rozvinula. Vo vzťahu k jednotlivým dôvodom dovolania poukázala na argumentáciu uvedenú v dôvodoch odvolania. Ďalej poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR zo 14. marca 2012, sp. zn. I.ÚS 120/2012 v súvislosti s argumentáciou oprávnenej týkajúcou sa porušenia povinnosti súdu prvého stupňa skúmať notársku zápisnicu z pohľadu hmotného práva. Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplýva, že v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vydaniu poverenia predchádza preskúmanie exekučného titulu exekučným súdom, ako aj žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie. Podstatou tohto preskúmania je preverenie materiálnej a formálnej stránky vykonateľnosti exekučného titulu. V prípade notárskej zápisnice formálna stránka spočíva v dodržaní formy notárskej zápisnice tak, ako je upravená v ustanovení § 47 Notárskeho poriadku. Materiálna stránka je priamo predpísaná v § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, ktorými sú vyznačenie oprávnenej a povinnej osoby, právny dôvod, predmet a čas plnenia a súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou. V uvedenom prípade Ústavný súd SR uviedol, že notárska zápisnica obsahovala všetky náležitosti uvedené v spomenutých ustanoveniach, vrátane výslovného súhlasu povinnej osoby s vykonateľnosťou. Žiadne ďalšie podmienky formálnej, ani materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice z Exekučného poriadku nemožno vyvodiť. Ďalej z tohto uznesenia vyplýva, že exekučný súd nepreskúmaval právny vzťah účastníkov z hľadiska hmotného práva, pretože je to nad rámec preskúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu. Súd by bol povinný vykonať takéto preskúmanie len vtedy, ak by to bolo v zákone výslovne uvedené. Poukázala na zákon č. 384/2008 Z.z., ktorým bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý bol doplnený o nové ustanovenie § 41 ods. 3. Na notárske zápisnice vyhotovené pred 15. októbrom 2008 sa tento zákon, resp. novelizované ustanovenie nevzťahuje. Zdôraznila, že ustanovenie zmluvy o úvere, ktorým dlžník splnomocnil tretiu osobu na spísanie notárskej zápisnice, aby v jeho mene uznala dlh do výšky vzniknutej pohľadávky a príslušenstva, nemôže byť neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ani ustanovenie § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Povinná na seba neprevzala žiadne nové povinnosti, či záväzky, oprávnenej nevznikli žiadne nové práva, či výhody. Udelením plnomocenstva povinná dobrovoľne preniesla na tretiu osobu oprávnenie uznať dlh vo forme notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Táto tretia osoba nie je oprávnená, a preto toto plnomocenstvo nemohlo spôsobiť pre oprávnenú nepomernú výhodu. Navyše, povinná mohla

plnomocenstvo v zmysle § 33b ods. 1 písm. b/ Občianskeho zákonníka kedykoľvek odvolať. Podľa dovolateľky exekučný súd by mal vo svojom rozhodnutí uviesť, na základe čoho zistil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a pod akú neprijateľnú podmienku ju subsumuje podľa § 53 ods. 4 písm. a/ až r/ Občianskeho zákonníka. Dovolateľka vytýkala odvolaciemu súdu, že vec nesprávne právne posúdil z hľadiska právnej kvalifikácie neprijateľnej zmluvnej podmienky, z hľadiska ustanovení právnych predpisov EÚ a z hľadiska rozhodnutí Súdneho dvora EÚ. Nevyrovnal sa s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nezdôvodnil, prečo považuje za neprijateľnú podmienku splnomocnenie (jednostranný právny úkon), ktorým dlžník dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Podľa dovolateľky exekučný súd vo svojom rozhodnutí neuviedol, na základe čoho zistil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Predmetné splnomocnenie sa v zozname nekalých podmienok uvedených v prílohe článku 3 ods. 3 smernice Rady 93/13/EHS výslovne nenachádza. Podľa názoru dovolateľky je v danom prípade nutné požiadať Súdny dvor Európskej únie o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“. Poukázala aj na nález Ústavného súdu SR z 12. apríla 2012, sp. zn. IV. ÚS 95/2012. Uviedla, že Súdnemu dvoru Európskej únie by mala byť daná príležitosť komplexne posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv tak, aby účastníkov konania zbavilo právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho únieového práva a následnej aplikácii vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky.

Povinná ani súdna exekútorka sa k opravným prostriedkom oprávnenej nevyjadřili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

V rámci následného skúmania dôvodnosti návrhu oprávnenej na prerušenie konania dospel k záveru, že v predmetnej veci nie je daný dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s ustanovením § 243c O.s.p., a takýto návrh nie je dôvodný.

V tejto súvislosti treba uviesť, že konanie pred súdnym dvorom o predbežnej otázke má povahu osobitného nesporného a medzitýmneho konania, v ktorom súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o výklade zakladajúcich zmlúv Európskej únie, o platnosti a výklade aktov inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Európskej únie, výklade štatútov orgánov zriadených aktom Rady Európskeho spoločenstva. Toto konanie je inštitútom pôsobiacim v záujme integrácie a zachovania jednoty európskeho práva, pretože súdny dvor v ňom vydáva rozhodnutia o určitých čiastkových otázkach výkladu a platnosti komunitárneho práva, ktoré je potrebné pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu vo veci samej.

Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ukladá súdu povinnosť prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru (rozhodol), že požiada súdny dvor o rozhodnutie o predbežnej otázke, lebo je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu súdnemu dvoru na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenie zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva a návrhu účastníka na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. nevyhovie, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá procesné vady konania ani v zmysle § 237 písm. f/ ani v zmysle písm. g/ O.s.p.

Vyriešenie právnych otázok nastolených dovolateľkou v tomto konaní patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho rozhodnutia súdneho dvora. Zo spisu vyplýva, že súdy nižších stupňov neinterpretovali právne normy komunitárneho práva, ktorých výkladu sa dovolateľka domáhala. Postup odvolacieho súdu, ktorý neprerušil konanie v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a nepredložil na posúdenie súdnemu dvoru prejudiciálne otázky predložené oprávnenou, nebol preto v rozpore so zákonom. Podľa názoru dovolacieho súdu, zhodného s názorom súdu odvolacieho, nebola otázka výkladu komunitárneho práva pre riešenie daného prípadu rozhodujúca.

Majúc na zreteli uvedené, dovolací súd zamietol návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania.

Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť a dospel k záveru, že dovolanie v predmetnej veci nie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Keďže v prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, jeho prípustnosť bolo treba posudzovať podľa ustanovenia § 239 O.s.p.

Uznesenie odvolacieho súdu v predmetnej veci však nemožno podriaďiť pod žiaden dôvod prípustnosti vyplývajúci z ustanovenia § 239 O.s.p., lebo odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa nezmenil, ale ho potvrdil a nerozhodoval ani vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Rovnako odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení prípustnosť dovolania nevyslovil a nejde o potvrdzujúce uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 1 písm. a/, písm. b/ O.s.p., ods. 2 písm. a/, písm. b/, písm. c/ O.s.p.).

Dovolanie oprávnenej preto podľa ustanovenia § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. nie je prípustné.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom

konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (por. R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Dovolanie teda v zmysle týchto ustanovení nie je prípustné. Dovolací súd sa však osobitne zameril na skúmanie dovolateľkou tvrdených procesných väd podľa § 237 písm. a/, d/ a f/ O.s.p.

Právomoc súdu je upravená v ustanoveniach § 7 a § 8 Občianskeho súdneho poriadku; jej nedostatok sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má za následok zastavenie konania a (prípadne) postúpenie veci inému orgánu.

Dovolateľka v predmetnej veci vadu konania podľa ustanovenia § 237 písm. a/ O.s.p. nevyvodzovala z toho, že súdy vôbec nemali právomoc konať a rozhodovať. Ich právomoc v exekučnom konaní nepopierala. Namietala, že súdy sa nesprávnou a ústavne nesúladnou interpretáciou § 58 ods. 1 Exekučného poriadku a ustanovenia § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní postavili do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu, metódou, ktorá v rámci zverenej právomoci ako exekučným súdom neprináleží. Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľka namietala nesprávnu aplikáciu a výklad Exekučného poriadku, resp. namietala nesprávne právne posúdenie veci. Za týchto okolností dovolací súd dospel k záveru, že súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci, keď napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom

rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona (napr. z ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku). Námietať dovolateľky o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o dovolateľkou namietanú existenciu prekážky rei iudicatae (§ 237 písm. d/ O.s.p.) treba uviesť, že táto patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec, pričom o tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav (vymedzený žalobným petitom) vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Pre posúdenie, či je daná táto prekážka nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania; je daná aj vtedy, ak určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne či neúplne. Z hľadiska totožnosti účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie. Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávnenej P., so sídlom v B., IČO: X., proti povinnej I., bývajúcej v D., pre vymoženie 571,59 Eur s príslušenstvom, na základe notárskej zápisnice spísanej v Bratislave 17. novembra 2004 notárkou JUDr. J., uloženej v Zbierke listín pod číslom N., vedenému na Okresnom súde Žilina sp. zn. 18 Er 330/2005, nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté.

Vzhľadom na uvedené dovolateľkou vytýkaná vyššie uvedená vada podľa § 237 písm. d/ O.s.p. konanie nezaťažila.

O odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) ako o dôvode zakladajúcom prípustnosť dovolania ide v prípade nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým (postupom) sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať

a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania, ktoré mu priznáva platná právna úprava za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Dovolaiteľka konkrétne namietala porušenie jej práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Naplnenie tejto vady vyvodzovala z toho, že súd porušil princíp legality, dispozičnú zásadu začatia konania, rovnosť účastníkov konania a právo na spravodlivý súdny proces. Bola porušená zásada „rovnosti zbraní“, zásada kontradiktórnosti súdneho konania a práva na rozhodovanie podľa relevantnej právnej normy. Namietala, že nebola oboznámená s obsahom argumentov a nemala možnosť reagovať na akékoľvek tvrdenia, argumenty a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie exekučného súdu, pritom dané rozhodnutie výrazným spôsobom ovplyvnilo jej právne postavenie.

K odňatiu možnosti oprávnenej pred súdom konať a k porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd malo dôjsť tým, že súd prvého stupňa exekučné konanie zastavil, hoci pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky. Exekučný súd nesprávne vyhlásil exekúciu za neprípustnú, a zároveň ju zastavil; v dôsledku toho jej nebolo umožnené uplatňovať jej práva z notárskej zápisnice ako exekučného titulu v exekučnom konaní.

V tejto súvislosti dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci odvolací súd i exekučný súd správne posúdili splnenie podmienok pre zastavenie exekúcie (po predchádzajúcom vydaní poverenia na vykonanie exekúcie). V súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku preskúmavali exekučný titul z hľadiska jeho formálnej, ako aj jeho materiálnej vykonateľnosti. Táto prieskumná činnosť jednoznačne vyplýva zo zodpovednosti exekučného súdu už za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Pokiaľ materiálnu nevykonateľnosť zistil až po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, bolo to dôvodom na zastavenie exekúcie v zmysle ustanovenia § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, teda preto, že je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu (potom, čo bola vyhlásená za neprípustnú) nemožno vykonať. Povinnosť exekučného súdu vyplývajúca z ustanovenia

§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku totiž nezaniká vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, ale naopak, trvá aj počas exekučného konania.

S dôvodmi, pre ktoré súdy považovali exekučný titul v predmetnej veci (vyššie uvedenú notársku zápisnicu) za nespôsobilý (pre neplatnosť plnomocenstva povinnej, ktoré je v rozpore s ustanovením § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka) sa dovolací súd v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach poukazuje na závery uvedené v odôvodnení odvolacieho súdu a exekučného súdu. Exekučný súd teda pri preskúmvaní notárskej zápisnice nešiel nad rámec ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, takže námietka vznesená dovolateľkou ani z tohto hľadiska nie je dôvodná.

V súvislosti s porušením práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd treba ešte uviesť, že obsah práva na spravodlivý súdny proces v zmysle uvedených článkov nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces však nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Ani ďalšia námietka dovolateľky týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu nie je dôvodná. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP, podľa ktorej sa nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija

c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako treba poukázať aj na judikatúru Ústavného súdu SR (napr. nález III. ÚS 119/03-30, IV. ÚS 115/03).

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p., v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 cit. zákona. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery exekučného súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p., v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej.

Nedôvodnou sa javí i námietka oprávnenej, že jej súdy odňali možnosť konať pred nimi tým, že nenariadili pojednávanie v zmysle § 57 ods. 5 Exekučného poriadku. Predmetné ustanovenie totiž v čase rozhodnutia exekučného súdu (1. augusta 2012) účinné ešte nebolo (účinnosť nadobudlo 9. augusta 2012). Na prejednanie odvolania oprávnenej nebol povinný nariadiť pojednávanie ani odvolací súd.

Za týchto okolností nemožno vyvodiť záver, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí

aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Keďže prípustnosť dovolania oprávnenej nemožno vyvodiť z ustanovení § 239 O.s.p. a neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že v dovolacom konaní jej žiadne trovy nevznikli.

V súvislosti s odvolaním, ktoré oprávnená podala proti tej časti rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým tento súd jej návrh na prerušenie konania zamietol, Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal predovšetkým podmienky, za ktorých môže konať (§ 103 O.s.p.) a dospel k záveru, že v predmetnej veci ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť.

I keď Občiansky súdny poriadok výslovne nevypočítava procesné podmienky konania, možno z neho vyvodiť, že procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a účastníkov konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania vyplývajúci zo základných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (v prvej hlave prvej časti). Na strane súdu k podmienkam konania patria tie, ktoré vymedzujú jeho práva a povinnosti ako orgánu štátu konať a vydať rozhodnutie. Takouto podmienkou je nepochybne aj funkčná príslušnosť, z úpravy ktorej vyplýva, ktorý súd je príslušný konať a rozhodovať o veci

v inštančnom postupe. Chýbajúca funkčná príslušnosť na prejednanie určitej veci predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

V prejednávanej veci odvolanie oprávnenej smeruje proti uzneseniu, ktorým krajský súd v odvolacom konaní nevyhovel návrhu oprávnenej na prerušenie konania.

Podľa § 201 O.s.p., účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Podľa § 10 ods. 1 O.s.p. krajské sudy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov.

Podľa § 10 ods. 2 O.s.p., o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Citované zákonné ustanovenia upravujú funkčnú príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že tento súd je príslušný rozhodovať o odvolaniach vtedy, ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa. Spôsobilým predmetom odvolacieho konania sú teda len rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Rozhodnutie krajského súdu o nevyhovení návrhu oprávnenej na prerušenie konania vydané v priebehu odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale jedná sa o rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 211 ods. 1 výslovne predpokladá rozhodovanie odvolacieho súdu napr. aj o návrhoch podľa § 138 ods. 1 vrátane tých, o ktorých nerozhodol súd prvého stupňa. Odvolací súd sa pri takomto rozhodovaní nestáva súdom prvého stupňa, ale zostáva odvolacím súdom. Napadnuté uznesenie krajského súdu ako odvolacieho súdu teda neobsahuje (neuvádza) chybné poučenie o neprípustnosti odvolania proti tomuto rozhodnutiu.

Oprávnená napadla predmetné uznesenie krajského súdu odvolaním, avšak funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku nie je daná z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie nebolo vydané krajským súdom ako súdom prvého stupňa, ale ako súdom odvolacím.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Podľa § 104 ods. 1 O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Keďže na prejednanie odvolania podaného oprávnenou proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je daná funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. V súlade s vyššie citovaným ustanovením bolo preto potrebné konanie o tomto opravnom prostriedku zastaviť bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. (per analogiam). Oprávnená zavinila, že konanie muselo byť zastavené. Povinnej náhradu trov tohto konania nepriznal, lebo v tomto konaní jej žiadne trovy nevznikli i keď jej vzniklo právo na ich náhradu v zmysle ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. júna 2014

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová